రాఘవేశ్వరశతకము.

బాలకవి,

సామవేదుల వేంకటశాస్త్రి.

శ్రీ ర స్తు.

ఓం నమః కామేశ్వర్యై

శ్రీ

రాఘవేశ్వరశతకము.

కృతికర్త:

బాలకవి,

సామవేదుల వేంకటశాస్త్రి,

(తగరంపూడి)

పరిశోధకులు:

ఉభయభాషాప్రవీణ, అష్టావధాని,

వడ్డాది సీతారామాంజనేయులుగారు,

కాశింకోట.

శ్రీ బాలరామకృష్ణా ముద్రణాలయము,

అనకాపల్లి.

1937.

సర్వస్వామ్యసంకలితము] [వెల 2 అణాలు

తొలిపలుకు.

"మానక కర్మభూమియందు మానుషదేహముతో హితాహిత
జ్ఞాన మెఱుంగు బ్రాహ్మణుఁడు చారుకవిత్వము నేర్చి జానకీ
జానికథల్ రచింపక యసత్కథ లెన్ని రచించె నేనియున్
వాని వివేక మేమిటికి? వానికవిత్వ మహత్వ మేటికిన్?"

ఏమహాపురుషుని జీవితచరిత్ర ననేకకవులు పద్యములుగ, గద్యములుగ, గేయములుగ రచించి ఆసుందరమూర్తి నామామృతముగ్రోలి ధన్యతనొందినారో, ఆలోకైకవీరునిమహిమ "రాఘవేశ్వరా!" అను మకుటముతో ఈశతక కర్త ప్రథమముగ రచించుట యెంతయు శుభసూచకము. ఈకృతికర్తలగు బ్రహ్మశ్రీ సామవేదుల వేంకటశాస్త్రిగారు బాలకవులు, ఉత్సాహవంతులు, విద్యార్థి దశయందున్నారు. ఆంధ్ర భాష యందీయనకు నెక్కువమోజు. శైలిసులభము. అర్థమా? గంభీరము.

మా మిత్రులు ఉభయభాషాప్రవీణులు, అష్టావధాని బిరుదాంచితులు శ్రీ నడ్డాది సీతారామాంజనేయులు గారీకావ్యమునకు మెఱుగుపెట్టిరి.

ఈపొత్తమును జదివి ఈయువకుఁడిఁకను రమణీయ కావ్యములు రచించునట్లు ప్రోత్సహింప నాతెలుగుతోబుట్టువులనెల్లరను సదా ప్రార్థించుచున్నాను. తమ తొలిబిడ్డ తొలిపలుకు నాలేఖినీముఖమున బలికించినందులకు శాస్త్రిగారికి నే నెంతయు కృతజ్ఞుఁడను.

అనకాపల్లి.
ది 1—2—37.

గ్రంధి వెంకటరమణయ్య,
సత్యవాణి సంపాదకులు,

శ్రీరస్తు.

శ్రీరామాయనమః

శ్రీ రాఘవేశ్వర శతకము.

శ్రీజనకాత్మజాహృదయ । సింధుసుధాకర! రామచంద్ర! ని
ర్వ్యాజకృపాకటాక్షపరి । పాలిత సంశ్రితలోక! కీర్తి వి
భ్రాజిత! రావణాద్యసుర । వారవినాశక! మానిమానసాం
భోజనివాస! వాసవ వి । భుత్వసముజ్జ్వల! రాఘవేశ్వరా!

ఉ॥ శ్రీరఘువంశదీప! నృప । శేఖర! తారకనామ! భక్తహృ
త్సారసమిత్ర, యోత్రిదశ । సన్నుత! యవ్యయ! యప్ర
మేయ! నీ
కూరిమిఁగోరిపద్యములఁగూర్చెద! నీపయిఁదద్వత్కృపాసుధా
సారమునాపయిఁజిలికి । సాఁకవెనిత్యము; రాఘవేశ్వరా!

ఉ॥ వాకులు సార్థకంబగుచు । భాసిలునట్టుఁగఁబుణ్యమూర్తి వా
ల్మీకిమహర్షి సత్తముఁడు । లీలఁగఁబాడెనుగాదె? తొల్లి యి
క్ష్వాకులదివ్యగాథలుఁభ । వచ్చరితల్ భవతారకంబుగన్
గోకిల యవ్వసంతమునఁ । గోర్చెడుభంగిని రాఘవేశ్వరా!

ఉ॥ పాకట, మద్వితీయమును, । భవ్యమునాగతి పోతరాజుచే
వాకొనఁజేసినాఁడుగద । భాగవతమ్ము; నతండుమున్ను మా
రాకునుహత్తఁజేయుటని । రమ్యవిచిత్రకవిత్వమై భవ
శ్రీకొనసాగె; నిన్ గొలువఁ । జేకుఱునన్నియు;రాఘవేశ్వరా!

ఉ॥ "వీఁడుతురుష్కుఁ"డంచును వి। భేదముసేయకయే,"కబీరునా
వాఁ" డని వత్సలత్వమునఁ। బాలనసేయుచు, నెల్లలోకముల్
పాడఁగ నీదుభక్తపరి। పాలనదీక్షను జాటవోక్కొ? కా
పాడెడుపట్టునన్ గలవె। వాసియు, వారయు?రాఘవేశ్వరా!

చ॥ పెనుధృతి రామమంత్రముఁగ। బీరునిచే నుపదేశమంది గో
పనకవి, రామదాసనెడి। సార్థకనామమునందుచున్ వినూ
తనగతిమాధురుల్ చిలుకు। దాశరథీశతకమ్ముఁజెప్పె; నీ
ఘనకృపయున్నచోఁగొలఁదిఁ। గల్గునె యెందును?
రాఘవేశ్వరా!

చ॥ అమరఁగవాయుపుత్రుఁ డను।యాయులతోఁజనుదెంచినీచరి
త్రముపఠియించుతావునము। దానవసించునఁటన్నమాట స
త్యము;వినినాముగా, తులసి। దాసకవీంద్రుఁడునీకథల్ పురా
ణముగఁబఠించుచో నిటులె। నాఁడొనఁగూడె దె?
రాఘవేశ్వరా!

ఉ॥ కాకరపర్తిగ్రామమునఁ। గాఁపురమొప్పఁగ సర్వపండిత
శ్లోకుఁడునై, సుధీవిభవ। శోభియునై, బహుశిష్యసేవిత
శ్రీకమనీయపాదుఁడయి। చెల్వగువేములరామశాస్త్రులన్
బ్రాకటభక్తి మ్రొక్కెదను। భంబెడఁగోరుచు రాఘవేశ్వరా!

ఉ॥ ధీరవరేణ్యు లందుసము। దీర్ణతఁగాంచిననాయకుండ, వె
వ్వారుగణింపకుండఁగల। వారుభవచ్చరితమ్ముఁ? గ్రైత,జె
ల్వారురసజ్ఞకున్ ఫలము। నారయనుత్తమవర్ణనంబెయోఁ
గా? రుచిరంబుగాఁగశత। కంబిదెకూర్చితి రాఘవేశ్వరా!

చ॥ కటికదుకాణదారుఁడును, । గన్యలనమ్మెడువాఁడు, కావ్యసం
పుటములనంకితమ్మనెడు । బొంకునదేవుని వీడి దేహాలం
పటునకునిచ్చువాఁడు, గురు। పాదముఁదప్పినవాఁడు, ఘోరసం
కటమునుగూర్చుపుండ్లుగద । కావ్యపికక్కట! రాఘవేశ్వరా!

ఉ॥ ఒక్కఁడు వేదసంతల, నిఁ । కొక్కఁడు వ్యాకరణప్రసక్తి, వే
ఱొక్కఁడు తర్కశాస్త్రమున। నూరకచర్చలు సేయుచుండు రా
ఘక్కనిఁ గప్పలట్లుకడు । వాగిననేమి ఫలంబు? త్వత్కృపా
భాక్కులుగాఁగ నీకథలు । వర్ణనసేయక రాఘవేశ్వరా!

ఉ॥ శక్తికొలంది నీపయిని । సత్కృతులఁ రచియించుకొంచు, న
వ్యక్తభవన్మహత్త్వపరి । పాకము నాకమృతంబుగాఁగ, నీ
భక్తుఁడనై మెలంగెదను । బ్రాంజలిఁబట్టుచు, నాంజనేయు నా
సక్తిసిఁబోల్చినట్లునను । సాఁకుము నిత్యము రాఘవేశ్వరా!

ఉ॥ తీరుగభక్తివిత్తమను । దేమొలకెత్తెను, నాదుచిత్తకే
దారమునందు నెట్టులొ; । త్వత్కరుణామృతవృష్టినింపవే
వేరుబఁదన్ని, వృత్తమయి, । పిందెలఁగాయలఁబండ్లమించి పెం
పారును భక్తపాంథహృద । యమ్మునలర్చును; రాఘవేశ్వరా!

ఉ॥ పాటలుపాడికొందఱును, । బద్యకృతుల్ రచియించికొందఱున్
నాటకముల్ ప్రదర్శనమొ। నర్చుచుఁగొందఱు నీచరిత్రమున్
గోటివిధాలలోకమునఁ । గుప్పిరి; దానిమనోహరత్వమే
పాటిదొకాని తృప్తికను । పట్టదునేఁటికి రాఘవేశ్వరా!

చ॥ ఘనతరభక్తి నాహృదయ । కంజమునందుఁ బ్రవాహరూపమై
వినుతభవత్పదద్వయము । వేడుకతోడ సమాశ్రయింపఁ, బ్రో
వను నరికట్టుదుర్విషయ । వాంఛల నన్నిటి నెట్టుకొంచు, హె
చ్చినత్వరవచ్చెఁ బొంగుచును। జేకొనుమీకృపరాఘవేశ్వరా!

ఉ॥ కాలయముండు పాశమును । గంఠమునన్ బిగియించు వేళ, నా
కాలును జేయియున్ బిగిసి । కట్టుంతో సమమైనవేళ, నా
నీలఘనస్వరూపివగు । నిన్నుఁ దలంపఁగ లేనుగాన ని
వ్వేళ నె, బాల్యమందెనిను । వేఁడెదఁ బ్రోవుము రాఘవేశ్వరా!

చ॥ తెరలనిభక్తి నిప్పుడె, ను । తింపఁగ నిన్ను నిన్ బరాకు చే
మఱచునొ లేక నామనము। మానక నిన్ స్మరియించుచుండునో
మొఱఁగనుః జంచలాసదృశ । మియ్యది మానులెదీని గెల్వనో
పరయున, నేను లెక్కయొకొ?। ప్రాపునొసంగవె రాఘవేశ్వరా!

చ॥ ఎఱుఁగను లోకవృత్తముల । నించుకయైన, భవత్పదమ్ము లే
స్థిరముగ నమ్మినాఁడఁ; భవ । దీయకృపారసవృష్టి నాపయిన్
గురియుచునే స్తకాఁడవయి, । కూరిమిచుట్టమవై, గురుండవై
నిరతము నన్నుఁ బ్రోవఁగదె । నీపదభక్తుఁడ రాఘవేశ్వరా!

ఉ॥ భూరిధనమ్ము లీయ, మఱి । భూముల నీయఁ, బ్రశస్తమైనయా
గారములీయ, భూషణని । కాయమునీయఁ దరంబె? నేఁజమీం
దారుఁడఁగాను, దీనుడను; । దాసులకున్ మఱిదాసులైన య
వ్వారికిదాసుఁడన్ననుఁగృ। పామతిఁ బ్రోవుము రాఘవేశ్వరా!

ఉ॥ తల్లి యుఁదండ్రి,యన్నలును దమ్ములు, నెచ్చెలులాలుబిడ్డ లిం
కిల్లుచుగొడ్డుగోదలును,। వృత్తులుపొత్తులుఁ,దోఁటపేఁటలుఁ
గల్లలు, వీనికోసమయి । గాసిలనేల? త్వదంఘ్రియుగ్మమే
యెల్లపుడుం శుభాగ్యమని । యెంచిభజింపక; రాఘవేశ్వరా!

ఉ॥ సుందరనీలవర్ణ పరి । శోభిత తావకగాత్రశోభ యా
నందరసప్రదాయి; త్వను । దంచితలీలలువిశ్వమోహనా
స్పందితతంత్రజాలములు; । భక్తుల కయ్యవికర్ణపేయముల్,
చందనచర్చ; లన్యమగు । చర్చలవేటికి? రాఘవేశ్వరా!

ఉ॥ "శ్రీరఘురామ"యం చనినఁ । జిత్తమునందలపోసినంతనే
మారుఁడుభీతిఁజెందినను। మూర్ఖ్యనకుండును, వెఱ్ఱిమొఱ్ఱిసిం
గారములన్నిమాను,ననుఁ। గాంచుటకైన సశక్తుఁడౌను, మేల్
సారెకునాకుఁజేకుఱును, । జ్ఞానముదీపిలు, రాఘవేశ్వరా!

ఉ॥ పోరితిఁబోరుచుంటి, గెలు । పుంగొనగాఁదగుశక్తి లేక వే
సారితి,దిక్కురాముఁడని। స్వాంతముతోమొఱవెట్టుకొంటి,న
న్నారక చిక్కువెట్టుటది యోగ్యమె నీకు? మనీయమత్తచి
త్తారభటిం దృటిం దొలఁచి । యాదృతి. నోముము
రాఘవేశ్వరా!

చ॥ "నిరతముయోగిపుంగవుల । నిర్మలచిత్తములే నివాసమై
పరఁగు రమామణీహృదయ। పంకజమిత్ర!యనాథనాథ!యు
ద్ధురకృపభక్తులం మనుపఁ । దోరముఁగేలధరించినట్టి, శ్రీ
హరి!"యనినిన్ను నెన్నదను। హాయినినాకిడు రాఘవేశ్వరా!

ఉ॥ ఏమని విన్నవింతు జగ। దీశుఁడవీవయి యేలుచుండ నా
నోములుఁ పండ, విట్లునఁగ। నో రెగయంగనుబోవ; దెప్పు, డే
నేమియు కార్యముల్ సలిపి। యా దృగవస్థఁ జరించుచుంటి నో
రామయతండ్రి! నైఁ పు మప। రాధపరంపర రాఘవేశ్వరా!

ఉ॥ కోరితినీపదర్శనముఁ। గోరితినీకరుణామృతంబు, నేఁ
గోరితినీపదార్చనముఁ। గోరితినీపదధూళిమాత్రమే;
కోరనుజన్మనాశము। కోరను రేంద్రపదమ్మునైన, నా
భారమునీదెయంటి; నెటు। పాలన సేయుదొ? రాఘవేశ్వరా!

చ॥ "అలమట లేక నామనము। నా ను విహారముసల్పుచుండ, సదా
కరమనురాగముల్ టరపి। జ్ఞానసుభిక్షనుఁబెట్టు" మంచు, నే
మొఱలిడుచున్న కొద్దిసను। మోసము చేసెద వేమిపాపమో!
సరెసరె విష్ణుమాయఁగల। చందమిదే గద? రాఘవేశ్వరా!

ఉ॥ కొల్చెదనీపదమ్ములను, । గూరిమి నెంచెద నీదునామముల్,
నిల్చెదభక్తిమార్గమున। నెమ్మది, నీపయిఁ బాడుఁ గొల్పినఁ
బెల్చననీదుసన్నిధికి। వేమకఁ జేర్పుము నాదుపాపముల్
గూల్చి; శరణ్యమీవె శ్రిత। కోటికిమాటికి రాఘవేశ్వరా!

ఉ॥ నీమమువేదపాఠమున, । నీమముసంధ్యల, సద్వ్రతమ్ములన్
నీమము, కాలనీమమె గ। ణింపఁగ నన్నిటిమేర వెట్టు, నీ
నామమునన్ని వేళల జ। న ప్రకరమ్మొక యడ్డునాఁపులే
కే మెయినైన బల్కఁ దగు నెంతయుభక్తిని రాఘవేశ్వరా!

శ్రీ రాఘవేశ్వర శతకము.

ఉ॥ నీవు సమస్తలోకముల । నిండి చరించుచు నుంటి వంట! జీ
వావళి దుష్టశిష్టులను । నట్టివిభేద మదెట్లు గల్గెనో?
భావన సేయఁగ, గర్మపరి । పాకమె యీదృశ చిత్రనాటకం
బావహిలంగఁ జేసెఁజుమ । యాశరమారక! రాఘవేశ్వరా!

ఉ॥ కర్మఫలంబు గాదివిసఁ । గాలముఁ బుచ్చుచుఁ బుణ్యపూర్తియై
కర్మవశమ్ము నొకమరల । జ్ఞానము మాలుచుఁ బుట్టిగిట్టుచున్
శర్మము లేక జీవులిటు । సంసృతిఁ డింగుచునున్న వారికిన్
ధర్మముఁ దెల్పి మోక్షము ను । దారత నీయుమ వె రాఘవేశ్వరా!

ఉ॥ ధీరత యందునన్, మిగులఁ । దేజమునందున, శౌర్యమందునన్
గూరిమి భక్తకోటులకుఁ । గోర్కులఁ దీర్చుటలోన, నిన్ను నె
వ్వారును బోలఁ జాలరు; రికర భక్తి నిన్నిన్ దలపోసినంతనే
తీరికి నైన మోక్షపద । మిచ్చెదు గాదొకొ రాఘవేశ్వరా!

ఉ॥ నీమము తోడఁ గొల్చుమహ । నీయులఁ బ్రోచితదీయశాత్రవ
స్తోమము వాలు విన్ గడిఁకి । తో సముదగ్రమహాగ్రహోగ్ర తే
జోమయమూర్తివై వడిగఁ । జూర్ణ మొనర్చవె? భక్తరక్ష నీ
కేమియు పాటు లేదు, సహీ, । యిల్ల నిజంబిది రాఘవేశ్వరా!

ఉ॥ చేసితి నెన్నొ పాపములు, । చిత్తమునందున వాని నెన్నినన్
రాసులుగాఁ గనంబడి పు । రంతవిషాదము రేఁచుచుండెఁ! నా
దోసములీఁగికోఁదగిన । తోవ, భవత్పదసేవ; దానికై
దోసిలి యొగ్గియుంటిఁ; బరితోషముఁ గూర్పవె రాఘవేశ్వరా!

ఉ॥ చి త్తమునీమదర్శనవి । శేషమె కోరుచు స్వాతివానకై
ము త్తె పుఁజిప్ప వేచుగతిఁ। బొ గ్గులువృచ్చుచునుండెఁబ త్తితో
ని త్తెమునిన్నె తాఁదలఁచు, । నీవెపుడాదరమూనిపో ్రవఁగా
వత్తువొ! రానిచో బ్రతుకు। వమ్మ గుఁజుమ్మిఁక రాఘవేశ్వరా!

ఉ॥ శాస్త్రసవర్గముల్ దమనిమి, । శాంతియు, దాంతియుఁబూని, ఘోరతా
పత్రయమెల్లఁబోనడచి,। స్వాంతముఁబొ జ్ఞతకిమ్ముఁజేసి లో
కత్రయనాథునిన్నెగతి । గాభజియించుచునుండి ము క్తి కిఁ
బాత్రమయౌటయన్న నది । పై పయినున్న దె? రాఘవేశ్వరా!

ఉ॥ ధారుణిమందు ధర్మమును । స్థాపనసేయఁగఁగాదె మానవా
కారముఁబూని, రాముఁడనఁ । గానొక పేరుధరించి, శ క్తియై
పేరిమినొందుజానకిసిఁ । బెండిలియాడికుటుంబివై తి; వీ
వారయ శుద్ధనిర్గుణుఁడ, । వాత్మవునాదిని రాఘవేశ్వరా!

ఉ॥ తారకనామమెవ్వఁడుప । దాజపియించునొయమ్మహాత్ముఁడీ
ధారుణిపై మహేంద్రుఁడయి । తన్నుజనుల్ జయవెట్టనొప్పు; బృం
దారకలోకమందుప న । నంతరమందువసించియుండి య
వ్వారిగఁబూజలన్ బడయు;। బ్రహ్మముతానగు రాఘవేశ్వరా!

ఉ॥ ప్రవ్రజితుండునై తము క । రమ్ములమోడిచినిన్ను భ క్తి, "దే
వవ్రజనాథ! ప్రోవు"మని । ప్రార్థనసేయుమహా త్త్వము బ్బె,నా
నావ్రతసారమై, త్రిభువ । న ప్రమదప్రదమైనయేకప
త్నీవ్రతమీవుపూనుట నె; । దీనికిమారు ఔదె? రాఘవేశ్వరా!

చ॥ తనువుల మాయభూషణవి। తానమ రయో! దిగవేసికొంటకై,
వనితలుఁ,బూరుషుల్,మిగఁల। వంతలఁజింతలనొంద నేల?సాం
పౌనరెడు రామరత్నమది। యొక్కఁడెజానకికంఠముఙ్,బ్రభం
జనసుతు మేనుదివ్యకళ। జాల్కొనఁజేయదె! రాఘవేశ్వరా!

ఉ॥ తౌల్యము లేదునీకువసు। ధాస్థలిఁ, బుత్త్రికనాము లెల్లరుఙ్
శల్యములట్టికానుపులె। సత్యము, సత్యము, సత్యమయ్య కౌ
సల్యకునీరమాతయను। శాశ్వతకీర్తినిఁగూర్చి, యామె వా
త్సల్యమునీవొకండవెగ। దా కయికొంటివి రాఘవేశ్వరా!

ఉ॥ విష్టపమందధర్మమును। వేగమెచెంపఁగఁగోరి, పుత్త్రికా
మేష్టియొనర్చుపంక్తిరథు। నిష్టముఁదీరఁగ, నంశలన్ని, నీ
కిష్టసహోదరాత్మతను। నేర్పువహింపఁగ, రామమూర్తివై
సృష్టినలర్చి దేవతల। ప్రీతెనిఁగొంటివి రాఘవేశ్వరా!

చ॥ అమరులు రావణాసురుని। యాగడమోర్వకభీతచిత్తులై
శ్రమతోలఁగఙ్ భవచ్చరణ। సన్నిధిఁజేరినిశాటుకృత్యముల్,
క్రమముగవిన్నవింపఁగను। గ్రక్కునదైత్యులఁద్రుంప,
వేల్పులఙ్
సమధికరక్తిఁగావనర। జన్మముఁగంటివి రాఘవేశ్వరా!

ఉ॥ జానకపాదభక్తులగు। తత్త్వవిధిజ్ఞులదూఱువారికిఙ్
జావుతటస్థమౌనుట। సత్యము; వానుల సాధుశీలురఙ్,
గావుగఁగొన్న తాటకి, ప్ర। గాఢభవచ్ఛరధాటికోడివా
పోవుచువహ్నిఁగూలుశల। భక్తినీల్లదె? రాఘవేశ్వరా!

ఉ॥ గాధిసుతుండొనర్చుక్రతు । కార్యముధ్వంసముసేయ నెంత యుః
గ్రోధముఁబూనిపై కొనిన । ఘోరపలాశి, సుబాహునగ్నికీ
లైధితబాణసత్వమున । నంతమొనర్పవెనీవు దేశికా
రాధనతత్పరత్వము ని । రంతరమొప్పఁగ? రాఘవేశ్వరా!

చ॥ తరమెనుతింప?నీకుపద । తామరసంపుమహత్త్వ;మద్దిసా
దరతనురాతినాతిఁగ ను । దారతఁజేసెనుగాదె! భక్తితో,
శరణనియాశ్రయింపముని । సంఘమునెల్లనుమోక్షరాజ్యసు
స్థిరవిభవప్రమోదమున । దీపిలఁజేయదె రాఘవేశ్వరా!

ఉ॥ యాగముసేయఁగాఁదలఁచి । యాత్రతభూమినిదున్ను చుం డ, నా
నాఁగటిచాలులోదొరకి । నవ్యరమాసతియట్టులొప్పు సీ
తాగజయానఁదెచ్చియిడెఁ । దత్పరతః జనకుండునీకుమా
బాగని; తత్వవేత్తకిది । భావ్యముగాఁగద? రాఘవేశ్వరా!

ఉ॥ భీమునివిల్లుఁద్రుంచితివి । భీకరశక్తి నెలుంగదిక్కులః,
భూమిజకేలుపట్టితివి । మోదమునందఁగ నెల్లలోకముల్,
దోమలలీలమాడ్చితివి । దుష్టుల సజ్జనులెల్ల మెచ్చఁగః,
గామితదాయివై శ్రితులఁ । గాచుచుసత్కృప రాఘవేశ్వరా!

చ॥ విఱువఁగనీకుభార్గవుఁడు । వెన్నుని విల్లునొసంగినప్పుడే
దరహసితాననుండవయి । తద్గురుతేజములాగికొంచు, ప్రో
టరియొకనీవెయః బిరుదు । డంబుచెలంగఁగవిక్రమింపవే
యిరువురఁదత్త్వరీతినొక । టేయని చాటుమరాఘవేశ్వరా!

ఉ॥ పట్టముఁగట్టుకోఁదలఁచు । పట్టునవిఘ్నముసంఘటిల్లుటల్
మెట్టఁగనయ్యెనట్టడవి; । మేదినిపై నిటువంటినీకె యు
క్కట్టులురాఁగమాదృశుల । గాథలువేయుఁగఁజెప్పనేల? తొ
ల్పుట్టువునాఁటికర్మ మను । భోగ్యముజీవికి రాఘవేశ్వరా!

ఉ॥ నిందయొనర్పవెవ్వరిని । నీవొకనాఁడును; గైకఁగాని, యా
మందరగాని నీకుఁగడు । మాన్యచరిత్రలెయైరి; నీచరి!
త్రం దలకించుచిత్రమిదె! । ధారుణి నీయవతారమాశ్రితా
నందవచోభిగమ్యము, జ । న స్తవనీయము, రాఘవేశ్వరా!

ఉ॥ కైకనహించుదుర్మతము । ఖండనఁజేసిచిరంతసంపుటి
క్ష్వాకుకులంపుగౌరవమె । పాటియొనర్చియరణ్యవాసివౌ
నీకడకేఁగుదెంచి, గొని, । నీదగుపాదుకలర్చఁజేసె; నో
హో!కడుధన్యుఁడౌ భరతుఁ । డుర్విసహింప్రతి! రాఘవేశ్వరా!

చ॥ అహితముమాన్పిలోకమున । కభ్యుయంబుచుగూర్చువానితో
విహితముఁగల్గువానిదె ప । వి త్రభవమ్మగు;నాఁడువాహినిల్
గుహుఁడుతరింపఁజేసినిను । గొల్చి, సఖుండయి, శాశ్వత
మ్ముగా
నిహపరసౌఖ్యముల్ గనఁడె । యెంతయువింతఁగ?
రాఘవేశ్వరా!

ఉ॥ క్ష్మాజయు,నీవుఁ,దమ్ముఁడును। గానలకేఁగుచునుండుచోభర
ద్వాజమహర్షి సత్తముఁడు। వన్యఫలంబులెయిచ్చి, వెండిమీ
రాజిజయించివచ్చునెడ । నాదరమొప్పఁగవిందువెట్టె; రా
రాజవునేఁడు, నాఁడుముని । రాజవుగావొకో!రాఘవేశ్వరా!

ఉ॥ సేవకధర్మసంహితయె । చెన్నగునల్ల సుమిత్రసూతిదా
జీవితమెన్న, నోగులును । సేగులునొక్కవిధాననోర్చి, సం
భావితుఁడయ్యె రామునర । పాలునిచేతను, సీతచేత; నా
హా! విధియెట్టిచిత్రమొ! మ । హాత్మకుఁడాతఁడె రాఘవేశ్వరా!

ఉ॥ ఏవముఁగొల్పుచున్, శ్రమల । నేఁచును సేవకవృత్తి; హా! యహం
భావపిశాచబద్ధులగు । వారల, భూవిభునామధారులన్
భూవలయమ్మునన్ గొలిచి । పొక్కఁగనేల? నిజప్రభుండవౌ
నీవరివస్యఁ జేయుచును । నీచతఁబాయుమ రాఘవేశ్వరా!

ఉ॥ ఊరకయున్నదమ్ములయ । యో! యిపుఁడాస్తులకోసమొంత యున్
గోరుటులెక్కవంశముల । గొప్పదనంబడగించుచుండ్రి; పెం
పారఁగ మీసహోదరత । యాడలిపొందికసంగ్రహించుచున్
వైరిచయోద్ధతిన్ గెడపి । వర్ధిలరాదొకొ? రాఘవేశ్వరా!

ఉ॥ “శాసయొనర్తునీకుసరి । వచ్చుదయానిధిలేఁ”డటంచుఁగా
కాసురునీవుఁబ్రోచినయు । దంతమెచాలదె? మాకుఁబూర్ణవి
శ్వాసమునీయెడన్ గొలుపఁ; । బాపిని నీశరణంటిఁబ్రోవుమా
దాసరితప్పులన్నియును । దండముతోసరి రాఘవేశ్వరా!

ఉ॥ కామముకై పుసేయుటనెఁ । గాదొకొ? మున్నలచుప్పనాతి, “ము
క్కుమటే, మొఱ్ఱో! నామచెవు । లో” యనికుయ్యిడనయ్యె ధర్మమే
సేమముఁగూర్చికాచుఁ గది; । స్త్రీజనమీఁపయినీగహాస్యమున్
వేమనవంబొనర్పఁదగుఁ । బెంపువహింపఁగ రాఘవేశ్వరా!

చ॥ గణుతికెయొసర్పఁజాలఁగలి । కాలవికారము లేను; నేఁడు శూ
ర్పణఖలె, కామరూపిణులె! గ్రాలుచునుండిర సంఖ్యగాఁగ దా
రుణగతిఁ గేస్తురాండ్రగుచు! రోఁత యడంగఁగఁ, దొంటిరీతిశి
క్షణ మొనరించి ధర్మమును । గావఁగఁ బూనవె రాఘవేశ్వరా!

ఉ॥ మౌనులయాశ్రమస్థలుల । మంటను బెట్టెడు దైత్యులన్, జన
స్థానమునం దుశూర్పణఖ । తంత్రము భంగము నొందఁగూల్చ వే
సీని శితాస్త్రి పొండితిని । నేకొనఁ జేయుచు? నింటియొద్దనీ
వీని యమునుం బుఁబూనిగద । యోఁగిళిదండక? రాఘవేశ్వరా!

ఉ॥ మాయలు నీకడన్ బయిసి । మాలవె? నాఁడు లమాయలేఁడియ
ట్లాయసురుండు నిర్ణశ్రమల । నందఁగఁ జేసి నశింపకుండెనే?
యాయువు పూర్ణమై పలువ । లాస్యులవంచన సేతురక్కటా!
శ్రేయము వారికెప్పగిదిఁ । జేకుఱునో గద? రాఘవేశ్వరా!

ఉ॥ భిక్షుక వేషమూని, పృథి । వీసుత నెత్తుకపోయి, నిన్ను నెం
తో క్షుభితాత్ముఁ జేసియుల । దుష్టుఁడు, రావణపాతకుండహో!
తాక్షయమొందఁడే? యటులె । ధర్మగతిన్ విఘటింపఁజూ
చినన్,
శిక్షలనొందకుండునొకొ । జీవసమూహము? రాఘవేశ్వరా!

చ॥ శుభకర మౌపదమ్ములను । జూపి ముదంబిడి, మోక్షరూపమౌ
నభయము నా జటాయువున । కాదరమొప్పనొసంగినట్లు, నేఁ
డభయముగాఁగ నీవును, ధ । రాత్మజయున్, మఱి లక్ష్మణుం
డు, నన్
రభసముతోడఁ బ్రోచుటకు । రావలె వేఁడెద రాఘవేశ్వరా!

చ॥ "గజగజబిన్ని రాఘవు లె । కాయెకి నక్కగనవచ్చుచుండిరం
టు! బహుకృతార్థతక్కదనరె। నాభవ"మంచునుదీపిపండ్ల నే
దబదబనేఱితెచ్చినను । దంబుననీకుపహారమిచ్చి, యా
శబరిపవిత్రయయ్యె; నదె । సార్థకజన్మము రాఘవేశ్వరా!

చ॥ సుతుఁడనటంచు నెవ్వఁడేటు । సుద్దులువల్కినఁబల్కనిమ్ము, సం
తతరుచిరార్ద్రితావకప । దద్వయిఁగొల్వకయున్నవాఁడు స
ద్గతి నెటులంద నేరుచుఁ?బ్రబ। గల్భపుమాటలఁగార్యమా నె?దా
సతమెయిఁగాదెమారుతికి । సంతసమబ్బెను? రాఘవేశ్వరా!

ఉ॥ పామరుఁడే మెఱుంగునుభ। వన్మహిమోన్నతిఁ? జెట్లుకొట్టియో
సాముఁ జేసియో, చదల । చక్కఁగ ఖేబరమేఁగమిాటియో,
వేమఱునమ్మకమ్ముప్రభ । వింపఁగఁజేయనేఁగోరుచుండు నీ
నామమెచాలుఁబో్రివ; బెర । నాటకమేటికి రాఘవేశ్వరా!

ఉ॥ "అంచెలుజానకమ్మవె, త । దన్యవిభూషలెఱుంగ; నామెకుక్క
వందనమేను జేయుతరు । గమ్మనఁజూచితి" నంచుమాతృభ
క్తిం దగ వానరాళిపుల । కింపఁగఁ దెల్పఁడె? లక్ష్మణుండు; స
ద్వందితశీలుఁడట్టిఁడొక । తమ్ముఁడుచాలఁడె? రాఘవేశ్వరా!

ఉ॥ వాయుసుతుండునీపరమ । పావన తారకనామమెప్డు, బా
రాయణఁ జేసి, మాయనుబి । రాసనిరాకరణంబొనర్చి, దీ
ర్ఘాయువునొంది, భావికమ । లాసనపట్టముఁగాంచిమించుభా
గ్యాయతిఁ జెందె;నా కెపుడొ । యట్టిశుభస్థితి? రాఘవేశ్వరా!

ఉ॥ వాలినిఁజంపి భాస్కరుని । పట్టికిఁబట్టముఁగట్టుచుం, జగ
జ్జాల మెఱుంగఁజాటవొకో? । "జాల్మునిఁద్రుంపఁగ, దాసు నేలఁగం
గేలను గంకణంబిపుడు । నేధరియించితి" నంచు; నౌర! నీ
లీలలు ధర్మసంభృతము । లే గడచూడఁగ రాఘవేశ్వరా!

ఉ॥ శీలము లేనివారలకుఁ । జేకుఱఁబోవ సునీకు పేర్మి; ముం
వాలియధర్మమార్గమున । వర్తిలుటం గదనీకు వైరియై
గూలెను నీదు బాణమున । ఘోరతరంబుగ నాటుకొంట; ను
త్తాలబలంబు ధర్మపర । తంత్రుని దేసుమ రాఘవేశ్వరా!

ఉ॥ అంతటిభక్తుఁడై నపవ । నాత్మజు నేనియు నంటనీక, దై
త్యాంతకు నిన్నుఁదెచ్చి, రణమందున రావణుఁద్రుంచి, తన్ను శు
ద్ధాంతముఁజేర్పు మన్న జన । కాత్మజ శీలము నిస్తులంబు, రా
ద్ధాంతులుఘుర్ఘురించినను దక్కవవచ్చునె? రాఘవేశ్వరా!

ఉ॥ కోఁతులు నీకథల్ వినుప । గొబ్బునఁబుట్టినదంటమున్ను సం
పాతికి ఱెక్కదోయి! యటు । వంటివె యౌనవు నీచరిత్రముల్!
చేతనతం జడమ్ములకుఁ । జేకుఱఁజేయ సుధాస్రవంతియే
నీతనువౌం దెఁజూ తెలియ । నేర్తురె యజ్ఞులు? రాఘవేశ్వరా!

ఉ॥ పొంగుచుఁదోవ్రవెట్టని స । ముద్రునిరింగు నడంగఁజేసి, సా
ష్టాంగనమస్కృతుల్ గొనవె; । యారయ నీకెదురన్న దెక్కడే
నింగలదోకొ?సర్వమును । నీకుజొహారె; మహాప్రభుండవు
త్తుంగకళాస్వరూపివి, వి । భూతపలాశివి రాఘవేశ్వరా!

ఉ॥ సేతువుఁగట్టుచోనుడుత । చేసిన సేవయె మెచ్చుకొన్న నీ
వీతటి నేనొనర్చు భవ । దీయ్యకథాకథనంబు నెంచి, స్నే
హాతిశయమ్ము నెంచి,సత । తాభ్యుదయమ్ము ఘటింపకుందువే
చేఁతలభక్తి నిండు నెడఁ । జేకొనర్హ్వము రాఘవేశ్వరా!

చ॥ కొలువఁగరా,విభీషణుఁ । కుఁ శరణాగతిఁగూర్ప వేఁమదిఁ,
దలఁపఁగఁబోక వైరికిని । దమ్ముఁడటంచును లంకవానికిఁ
దొలుత నెధారవోసితివి, । దొడ్డప్రభుఁ బొనరించినాఁడ వా
వల; సముదారచిత్తుని ప్ర । వర్తనమిట్టిదె రాఘవేశ్వరా!

చ॥ నిసురను లేవఁగొట్టి, కడు । నిష్ఠురముల్ పలవించి రావణుం
డదయతఁగుంభకర్ణుని ర । ణావనికంపె నెకాని వాఁడు నీ
ప్రదరముసోఁకి త్రెళ్లెఁగద; । పాపికిఁ పాయము జేయఁబూనె నే
నది విజయంబునొందనొకో?।యటైటులె చను రాఘవేశ్వరా!

చ॥ మునుపల పాకశాసనుని । ముప్పులు వెట్టితినన్న గర్వముఁ
గొని, యసిఁదాఁకునింద్రజినిఁ । గూల్పఁడె? యొక్క లక్షణా
మ్మునోన నీ
యనుజుఁడు లక్ష్మణుండు;నిజ। మారయఁగాఁన తఁడాది శేషుఁడే;
చెనకఁగ నేరికాతనిని, । స్వీకృతదీక్షుని? రాఘవేశ్వరా!

ఉ॥ రావణుతోడి యుద్ధమున । లక్ష్మణుఁడొక్క టమూర్ఛ
నొందినఁ,
బావని, నీశ్వరాంశజునిఁ । బంపియతండొగిఁదెచ్చినట్టిసం
జీవినొసంగి, వేగమ స । చేతను జేసినయట్లు నామదిఁ
నీవు కృపాసుధాప్లుత న । నిద్రితఁ జేయుము రాఘవేశ్వరా!

ఉ॥ నిన్నొకమర్త్యునట్లుగ । గణించుచునుండిరి కొందఱజ్ఞులై;
కన్నులువిప్పి నీచరితఁ । గన్గొనిరేనియు వెన్నుఁడీవె యుం
చున్నిజమెల్లఁదెల్లముగఁ । జుమ్మిదివాంఛము వెల్గుఁజూడలే
కున్నటులున్నవారివచ । నోద్ధతి లెక్కయె? రాఘవేశ్వరా!

ఉ॥ దేవునిబిడ్డఁడంచునుబ । దింబదినొక్కనిఁ జెప్పుచున్న మా
యావులబోధలింతయు మ । దాత్మనుసోఁకవు; దేవదేవుఁడా
నీవెస్వయంభువై మొగటనిల్చుచు । మాకభయంబొసంగనీ
సేవయెసేయకన్యులను । జేరఁగనేటికి? రాఘవేశ్వరా!

ఉ॥ కోఁతులమూఁక, నయ్యెలుఁగు । గొడ్డులఁగొల్వఁడు కాం
డ్రుగాఁగసం
ప్రీతిగ్రహించి వారినిఁ ద । రింపఁగఁజేసిననీకు మానవ
వ్రాతమునోముటన్నొక । భ్రాంతియె? నీయవతారముర్విపై
ఖ్యాతిగధర్మమున్నిల్పు । కాంక్షనెగాదొకో? రాఘ
వేశ్వరా?

ఉ॥ రోసమునీకుఁగొల్చుచు వి । రోధమెవండునహించువానికిన్
శ్వాసలునాఁటితోసరె; సు । పర్వవిరోధులపాట్లుసూడమే?
రాసులురాసులైధరణి । రాలరొకో శలభాళియట్లు? నీ
శాసనధాటియొంతయును । జండతరంబగు! రాఘవేశ్వరా!

ఉ॥ ధాత్రిఁ నునీకు,సీతకును । జన్మఁగఁబుత్త్రుఁడు; భక్తియుక్తిసౌ
మిత్రి ప్రసేవలన్ జలిపి, । మిమ్మలరించి, కృతార్థుఁడయ్యె; సౌ
భ్రాత్రపుదిక్కతండు వన । వాసపువేళల బ్రహ్మచారియై
శత్రుజేతయైగురుల । సన్నుతులొందఁడె? రాఘవేశ్వరా!

చ॥ దశముఖకుంభకర్ణులను, । దత్సము లెందఱినో యడంచి నీ
విశదయశఃస్ఫూర్తి కట్టులఁ। బెంపుగఁబర్వఁగఁ జేసియుండుటల్
విశదముగాదె; యవ్విధినె । నీడకమామక పాపపుంజముల్
బ్రిశమనమున్ బొనర్పఁగదె । వైశమనీదయ రాఘవేశ్వరా!

ఉ॥ ఆరటమొందుచుండిరి పురు । షార్థములంగఁదృతీయమున్
గొనం,
గాబుజమార్గమున్ విడిచి, । కావర మెచ్చి, స్వజాతిధర్మముల్,
నీఱొనరించియావనులు । నేఁడకటక్కటా! నీవు రావణున్
మారణముంబొనర్చుక్రియ । మర్మమెఱుఁగరో ! రాఘవే
వేశ్వరా !

ఉ॥ సీతనినున్ హృదీశునిగఁ । జేకొనిహర్షముఁగన్నయల్లి, సా
కేతపురీలలామ తుల । కించెనుదావకపాణిపీడనన్
బ్రీతివహించి; పత్నికినిఁ । బ్రేముడి దాఁపని భర్తకంటె సం
ప్రీతినొసంగుపట్టిదిఁక । వేఱెదియున్నది? రాఘవేశ్వరా !

ఉ॥ సీత, త్రిలోకమాతనిన । సింహఁగ నీవగువామభాగమం
దాతతకీర్తి రాముఁడవు । నైభువనావనముంబొర్చుచున్
వాతసుతున్ దృఢార్చనలఁ । బల్లవితాత్మునిఁ జేయునిన్ను మ
చ్చేతమునన్ భజింతునుధృ। తిన్ బరమాత్మగ! రాఘవేశ్వరా!

చ॥ పతిపదపద్మసేవనమె । భారతయోవతధర్మమంచు నూ
ర్జితమతిఁదామెఱుంగరొకొ । సీతచరిత్ర పఠించియోనినేఁ
డతిధృతిస్వేచ్ఛకై పెనఁగు । లాడెడి స్త్రీజనమెల్ల; నేటినిం
ద్యతమ నవీననాగరిక । తన్ విడుటెప్పుడె? రాఘవేశ్వరా!

ఉ॥ జానకితొల్లి వేదవతి । చందముగన్ జరియించు వేళ దు
ర్మ్మాని, పలాశి, రావణుఁడు । మానముభంగము సేయఁబూనినన్
వానిశపించి, స్వీయతను । వల్లిఁదొఁగంగి, పునర్భవంబునన్,
బూనికఁబూని, కక్కఁదీర్చుకొనె। పో, సతులల్పులె? రాఘవేశ్వరా!

ఉ॥ జాలిరవంతయేనియును । స్వాంతమునన్ గొనకీపు నిండుచూ
లాలిని ఘోరకానలకు । నంపితివంచునుగొందఱత్తఱిన్
జాలఁగఁదిట్టిపోసెదరు । సత్యమెఱుంగక; నీవు భూప్రజా
పాలనమే వ్రతంబుగను । వర్తిలినాఁడవు రాఘవేశ్వరా!

ఉ॥ సీతమ, పావనత్వమునుఁ । జింతయొనర్పక కొందఱిప్డు, దు
ర్జాతులశోకవాటికను । జానకిరావణుతోడ మోహపుం
జేఁతలు జేసినట్లువిర । చించి, సమర్థనకోసమేవియో
కూఁతలుగూసి; రాఖలులఁ । గ్రొవ్వెటుడిందునో? రాఘ
వేశ్వరా!

ఉ॥ ప్రేలుడుగాయరైరజక । భీరుఁడు కానలఁద్రోయఁజేసి, గ
ర్భాలసయైన జానకిని ॥ నారడిపెట్టెనునాఁడు; నేఁడు వా
చాలసమాజమాపలువ । జాడనుగావ్యమెఁగూల్పనుండెఁ; ధీ
జ్వాలదహింపకుండునొకొ । సంకరజాతిని? రాఘవేశ్వరా!

ఉ॥ ఎంతయొపావనత్వము వ । హించినదౌటనె సీత కాలిడన్
శాంతమునొందె నగ్నిశిఖ;। జ్ఞానముముందటమాయనిల్చునే?
యంతమునొందరే? సతుల। యాదలనిందలమోపి, వారలన్
వంతలఁ బెట్టుదుర్మతులు । వంశము చెల్లఁగ; రాఘవేశ్వరా!

చ॥ పొలుపగుధోరణిన్ గుశల । పుల్ భవదంచితగాథఁ బాడఁగాఁ
బుఁకలుపుట్టెనీమెంయని । బొంపిరివోవఁగఁ, బుట్టపట్టినా
జిలిబిలికైతలోఁ దొలఁకు । చెల్వుఁటునంటిది; నీమనంబునన్
దెలియఁగ రాక తోఁచుతరి । తీపటువంటిది! రాఘవేశ్వరా!

ఉ॥ జననముఁగన్న దేమొదలు । సత్యనిరీక్షణ దీక్షనొంది, నిన్
మనమునఁగొల్చువారలకు । నమ్రితఁదోడయి రాక్షసా
వళిన్
బనిఁగొనియుగ్రహానమున । భంజనసేయ, నమర్త్యులెల్లహా
యినిఁగని పుష్పవృష్టిఁగురి : యుంపరెనీపయి? రాఘవేశ్వరా

చ॥ ద్విజులుద్విజిహ్వలక్షణము । తిత్వరితమ్ముగనీడి సత్యవా
గ్ధ్వజమువహించిఘోరకలి । దైత్యునినొంపఁగ సాధనోజ్జ్వల
ధ్వజనినివెంబడిగొనుచు । దాఁకితపుగ్రతరాహవంబునన్
విజయమునొందిమించుకరః ణింగరుణింపుము రాఘవేశ్వరా!

ఉ॥ నామము లెల్లనీకిలన । నంతములొనిఁకనందొకఁడు ని
ష్కామతితోజపించునెడ । సర్వశుభంబులు కుంపుగుంపులై
తామయి, చేరవచ్చుఁ; గుది । దప్పకవానికినొప్పముక్తి సా
స్త్రామలకంబుగాఁగ; నమ్ము । తాక్షరమూర్తివి! రాఘవేశ్వరా

ఉ॥ వేదులపార్వతీశునకు । వేంకటరత్నమ కగ్రపుత్త్రుడన్,
నీదగుసేవఁగోరుచును । నిత్యము వేంకటశాస్త్రిపేర ని
మ్మేదిని నారధర్మమున । మించెడువాఁడ, బుధాంఘ్రిరేణు
సం
పాదనతత్పరుండనయి । వర్తిలువాడను రాఘవేశ్వరాసం!

చ॥ జయజయజానకీహృదయ! సాంసపూషణ! సాధుపోషణా
జయజయసర్వమానిబుధ! సంచయరంజన! దైత్యభంజనా
జయజయవాయుపుత్రహృ! సర్పితపాద! దయాంరసాప్పదా
జయజయసచ్చిదాత్మక! సు! జాత్యభిరక్షక! రాఘవేశ్వరా

ఉ॥ మంగళమయ్యనీకు, శుభ! మంగళమయ్య మహీతనూజ
కున్
మంగళమయ్య మారుతికి! మంగళమయ్య త్వదాప్తకోటి
కిన్
మంగళమయ్యతీర్థులకు, మంగళమయ్య త్వదర్చకాళికిన్
మంగళమయ్యయాంధ్రకవి! మంగళికెక్కుచు రాఘవేశ్వరా

ఉభయభాషాప్రవీణ, ప్రస్తావధాని,

వడ్డాది సీతారామాంజనేయులుగారు (భాషి కోట)

చ॥ తరళము దివ్యకావ్యమణిదామసముష్టిని, జానకీమనో
హరగుణభాసురంబుఁ, బవనాత్మజధీసురభిప్రకీర్ణ, మ
ధుర, మమృతైకత త్వరుచికాండవిరాజిత మారె! రాఘవే
శ్వరునిచరిత్ర, మెందఱెటు వర్ణన సేసినఁ దేజరిల్లదే ?

పరిశోధనము.

పుట	పంక్తి	తప్పు	ఒప్పు
2	7	దాశరథీశతకమ్ముఁజెప్పె	దాశరథిస్తుతికావ్య మల్లె
,,	14,15	శ్లోకుఁడునై, శోభియునై పాదుఁడునై	శ్లోకుఁడుగా, శోభియుఁగా, పాదుఁడుగఁజె
3	1	దారుఁడును	దారుమటి
,,	16	నలర్చును	నలర్చుచు
4	7	ఘనస్వరూపివగు	ఘనాకృతిం బరఁగు
,,	17	మైనయూ	మా శుభా
,,	19	దారుఁడ	దారును
5	6	త్వదుదంచిత	త్వదనర్గళ
,,	16	దృటిౕ	దు్ౕరిటిౕ
,,	18	మణీ	సతీ
6	12	సరెసరె	సరిసరి
,,	15	వేడుకఁజే	వేగముచే
,,	18	కాలనీమమె	నీమమే కద
7	10	దీర్చుటలోన	దీర్చుటయందు
8	13	వునాదిని	వనాదివి
9	11	నేర్పు	నేపు
,, / 15	15 / 2,11	దృంచి	దు్రించి
9	17	ఁగంటివి	నెత్తితి
,,	20	తాటకి	తాటక
,,	21	వహ్నిఁ గూలుశలభకీయ నీల్గదె?	వహ్నిలోమిడుత పోలికఁగూలదె?